

TILVÆKST Salgsafgrøder, nr. 11, 17. maj 2018

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Vækstregulering af vårsæd
- Vanding
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
- Markvandring på Gl. Refning om no till-såning
- Gørding - kom og nørd i vækstregulering

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Marie Uth

Vi er nu inde i en varm periode med kraftig vækst i alle afgrøder, og udviklingen går rigtig hurtigt. Varme og vækst betyder også, at der er et stort vandunderskud mange steder. Nogle områder blev begunstiget med betydelige vandmængder i torsdags, men i store dele af SAGROs område faldt der under 10 mm.

Hvede skal færdiggødskes nu

Hvis du mangler at tildele det sidste kvælstof til hveden, bør det gøres nu, for at hveden kan nå at få fuldt udbytte af næringsstoffet.

Vi har mulighed for at måle, hvor stort N-behovet er i hveden med en N-tester fra Yara. Apparatet tages med i marken, hvor man måler på 30 blade. Kontakt din planterådgiver, hvis du ønsker at få foretaget en måling.

Billede 1 Måling af N-behov i vinterhvede med Yara N-tester. I denne mark blev der målt et behov på 30 kg N/ha, hvilket var mindre end forventet. Det lave N-behov skyldes, at der har været en høj mineralisering og forfrugten var frøgræs (Foto: Hanne Binderup Jacoben, SAGRO).

Vækstregulering i vintersæd

Vinterrug og vinterbyg er ved at skride igennem i mange marker. Pas på med at vækstregulere i disse marker. Det middel, der kan bruges på det seneste vækststadium, er Cerone. Cerone kan senest bruges i st. 49, hvilket vil sige når stakkene netop bliver synlige. I mange marker er vækststadiet mere fremskredent. Samtidig bør Cerone ikke anvendes i varmt vejr med høj solindstråling, da der er betydelig risiko for afgrødeskade. Derfor er muligheden for vækstregulering forpasset i de fleste marker med rug og vinterbyg.

Billede 2 Rug, som er tæt på at være fuldt gennemskredet fotograferet den 16. maj (Foto: Marie Uth, SAGRO).

I hvede kan der undtagelsesvist vækstreguleres på bedre jorde med god vandforsyning. Generelt er det for varmt og tørt til vækstregulering.

Se løsningsforslag i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 5**.

Svampebekæmpelse i korn

Trykket af svampesygdomme er begrænset i øjeblikket. Vær dog særligt opmærksom på arealer med reduceret jordbehandling, da der er et større tryk af bladplet og skoldplet i byg og hvedebladplet i hvede. Vi har allerede set eksempler på betydelige angreb af bladplet i vårbyg.

Status i vintersædsarterne gennemgås i det følgende.

Vinterbyg er nu ved begyndende skridning. Trykket af svampe er begrænset, men der er dog enkelte marker med meget skoldplet. Normalt udføres svampebekæmpelse, når skadetærsklen er overskredet, men det kan dog være en god idé at foretage en forebyggende svampebekæmpelse på nuværende tidspunkt, hvor kornet er i begyndende skridning. En behandling nu beskytter planten i den kritiske periode omkring skridning, og det er især relevant, hvis vi får en fugtig periode i den kommende uge. Hvis du vælger løsningen med Propulse + Comet Pro, har du samtidig foretaget en forsikring mod ramularia.

Se skadetærskler og løsningsforslag i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 8**.

Situation i **vinterhvede** er usædvanlig. Der er generelt et meget lavt smittetryk af svampe.

I den sidste tid er der dog fundet gulrust i en række marker rundt omkring i landet, men det er meget regionalt bestemt. Der er udbredt forekomst i det østligste Danmark. I det vestlige Jylland har vi stort set ikke set gulrust. Risiko for smitte er i vores område størst i det østlige Jylland og i Sønderjylland. Benchmark er den mest modtagelige sort, men Sheriff, Kalmar, KWS Lili, Elixer, Torp og Creator kan også få rust. Foretag svampebekæmpelse, hvis du finder gulrust. En lav dosis af et effektivt middel er tilstrækkelig til bekæmpelse.

Det tørre vejr i de seneste uger betyder, at forekomsten af septoria er usædvanlig lille. Normalt foretager vi en svampebeskyttelse af fanebladet, og fanebladet er på vej frem i hveden. Men det vedvarende tørre vejr betyder, at der ikke er behov for svampebekæmpelse. Afvent situationen og foretag en behandling, hvis der kommer omslag i vejret og udsigt til en fugtig periode.

Se skadetærskler og løsningsforslag i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 8**.

Rug står med akset helt fremme i mange marker. Der er meget begrænset forekomst af svampe i rugen, og der er generelt ikke behov for svampebekæmpelse. Hold øje med angreb af brunrust, som er den vigtigste sygdom i rug.

Forekomst af brunrust ses normalt fra omkring 1. juni.

Billede 3 Kraftigt angreb af brunrust i rug fotograferet 15. juni 2017 (Foto: Marie Uth, SAGRO).

Bekæmpelse af flyvehavre i vårsæd

I vårbyg og vårhvede kan flyvehavre bekæmpes med 0,8 l/ha Primera Super eller Foxtrot + 0,15 l/ha spredeklæbemiddel. Pas på ikke at komme for sent. Behandlingen må foretages frem til og med st. 30 (første knæ mærkbart).

Det er vigtigt at der er god afstand mellem almindelig ukrudtssprøjtning og bekæmpelse af flyvehavre. Der skal helst gå 5-7 dage mellem behandlingerne. Det er vigtigt for at undgå afgrødeskade og for at opnå tilstrækkelig effekt på flyvehavren.

Hvis du har svært ved at nå behandlingen inden for fristen, kan du eventuelt foretage flyvehavre-bekæmpelsen først. Det er også en mulighed at blande flyvehavremiddel med DFF og Express SX, men det kan være en hård behandling for kornet. Derfor bør dosis begrænses til 0,03 l/ha DFF og 5 g Express SX, og sprøjtning skal foretages på tørre planter.

Aktuelt i vinterraps

Udviklingen går hurtigt nu og rapsen er i fuld blomst. Hvis du ønsker at beskytte rapsen mod knoldbægersvamp, anbefaler vi at foretage behandlingen snarest. I mange marker er behandlingen allerede udført.

I skrivende stund er status, at risikoen for angreb af knoldbægersvamp er relativt lav i år, da vi har haft tørt vejr under blomstringen, og da blomstringsperioden formentlig bliver relativ kort som følge af høje temperaturer. Hvis du har raps på en mark, hvor der ikke har været dyrket raps de seneste 5-7, kan du derfor overveje at undlade sprøjtning. En fugtig periode vil dog sætte gang i angreb af knoldbægersvamp.

Se løsningsforslag i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 9**.

Forekomsten af skulpesnudebiller er varierende. I sidste uge så vi skulpesnudebiller i alle marker, og mange steder var skadetærsklen på 1-2 snudebiller pr. plante overskredet. I de seneste dage er aktiviteten dog faldet lidt. Følg udviklingen og bekæmp snudebiller ved behov. Der er også glimmerbøsser i markerne, men det er ikke nødvendigt at bekæmpe disse. Tværtimod er det en ulempe at bekæmpe insekter, hvor der ikke er behov, da sprøjtning også rammer bestøvende insekter og andre nyttedyr.

Se løsningsforslag i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 10**.

Billede 4 Vinterraps i fuld blomst (Foto: Marie Uth, SAGRO).

Vækstregulering af vårsæd

Af planterådgiver Marie Uth

Vi har i øjeblikket meget kraftig vækst i vårsæden, og det er nu du skal tage stilling til, om du vil foretage en vækstregulering som beskyttelse mod lejesæd. Vækstregulering er primært relevant i marker med høj kvælstoftildeling.

En beskyttelse mod lejesæd foretages i strækningsfasen, og de tidligst såede marker er begyndt at strække sig. På billede 5 ses et eksempel på en vårbyg-afgrøde, som allerede er godt i gang med strækningen. Jo kraftigere vækst, des kraftige vækstregulering kan der opnås med en behandling. Under meget gunstige forhold bør der anvendes en lavere dosis – både fordi der skal mindre aktivstof til at opnå tilfredsstillende effekt, og fordi for kraftig vækstregulering kan give udbyttetab. Undgå at vækstregulere på tørkestressede afgrøder. Se løsningsforslag i tabel 1.

Billede 5 Vårbyg, som næsten har nået stovlehighøjde, og der bliver foretaget en vækstregulering snarest (Foto: Lars Vejrup).

I vårbyg kan der også være behov for beskyttelse mod aks- og strånedknækning, og vi har gode erfaringer med at behandle med 0,15-0,2 l/ha Cerone eller 0,3-0,45 l/ha Terpal på fanebladet sammen med en svampebekæmpelse. Svampebekæmpelse i sig selv har stor betydning for nedknækning, og Cerone/Terpal styrker denne effekt. Behandlingen må senest foretages ved begyndende skridning, og det er vigtigt, at behandlingen ikke udføres i varmt vejr (+ 20 °C) og samtidig høj solindstråling.

Tabel 1 Løsningsforslag til vækstregulering i vårsæd. Midlerne kan også blandes og/eller deles op i en split-sprøjtning.

Løsning	Middel	Afgrøde	Dosering	Godkendt stadie	Vejl. pris (kr. pr. ha)	Bemærkninger
1	Cycocel 750	Vårhvede	0,8-1	25-32	99-124	
		Havre	1-1,5	25-32	124-186	
2	Moddus M	Vårbyg	0,25-0,4	30-39	91-146	Maks. 1 gang pr. sæson.
		Havre	0,3	30-34	110	
3	Medax Top	Vårbyg	0,5-0,6	30-39	98-117	
4	Cerone	Vårbyg	0,3-0,5	33-49	74-123	Mod nedknækning anvendes 0,15-0,2 omkring st. 39. Risiko for skader ved høj lysindstråling. Maks. 1 gang pr. sæson.
5	Terpal	Vårbyg	0,5-0,75	31-49	90-135	Mod nedknækning anvendes 0,3-0,45 omkring st. 39. Risiko for skader ved høj lysindstråling.

Klik her for at komme til vandbalancen

ARRANGEMENTER OG KURSER

Markvandring på Gl. Refning om no till-såning

Morten Bjerre og planterådgiver Kasper Kjær Jensen, SAGRO, viser rundt i marker, hvor der i år er sået vårbyg direkte i efterafgrøden.

Tid: tirsdag den 29. maj kl. 19.00.

Sted: Løgagervej 6, 7550 Sørvad.

Læs mere på sagro.dk

Gørding – kom og nørd i vækstregulering

SAGRO inviterer til et intensivt kig på stort demonstrationsforsøg med vækstregulering i vintersæd.

Tid: fredag den 1. juni kl. 13.00

Sted: Vejrupvej 14, 6690 Gørding.

Læs mere på sagro.dk